

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 21. mars 2023

Sak

2023/0061 Stiftelsen Den siste viking – org. nr. 919 005 092 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Stiftelsen Den siste viking (klager) søkte 31. august 2022 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2021. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 80 691 kroner etter forenklet modell.

Lotteritilsynet avslo søknaden 19. desember 2022, med den begrunnelse at det er vedtektsfestet at det offentlige ved Indre Fosen kommune har styreflertall i stiftelsen, og i stor grad kan påvirke eller legge føringer for virksomheten.

Klager påklaget vedtaket 3. januar 2023. Klager anfører at Indre Fosen Kommune ikke har hatt mulighet til å legge føringer for driften av stiftelsen, slik det argumenteres for i avslaget på søknaden. Årsaken til dette er at den første endringen i styret ble gjort av stifter i desember 2019. Den andre endringen skjedde av styret selv i juni 2022 ved at varamedlemmene rykket direkte opp. Kommunens representasjon i styrerommet har aldri vært slik Lotteritilsynet legger til grunn i avslaget på søknaden. Klager har lagt ved styreprotokoller som viser hvilke endringer som har skjedd i styret. Midlene det er søkt om er sårt tiltrengt for å kunne overleve i en bransje som er i knestående etter koronapandemien, og som nå blir direkte påvirket av at publikumet må prioritere strømregninger, renter og økte priser foran kulturopplevelser. Klager opplyser også at vedtektene skal endres, da kommunens og Museet Kystens Arvs rett til oppnevning gjør det vanskelig å få et sterkt faglig styre med bred og ulik kompetanse. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 9. februar 2023 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e at det gis ikke merverdiavgiftskompensasjon for «virksomhet som er organisert av eller med tilknytning til det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Stiftelsen Den siste viking sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 19. desember 2022 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Ved Lotterinemndas vurdering tas det utgangspunkt i klagers vedtekter, slik disse foreligger på søknadstidspunktet. Organisasjonene må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.

Ifølge klagers vedtekter § 4 var det stifteren som skulle oppnevne styremedlemmer ved etableringen av stiftelsen i 2017. Etter oppsetningen av forestilling i 2017 kunne stifteren «dersom det er hensiktsmessig og ønskelig oppnevne nye styremedlemmer til oppsetningen i 2019.» Videre fremgår det:

«Fra og med 1. januar 2020 foregår oppnevningen slik:

1. Stiftelsen Museet Kystens Arv oppnevner ett styremedlem. Museumslaget Staværingen velger ett personlig varamedlem for styremedlemmet valgt av Stiftelsen Museet Kystens Arv.
2. Indre Fosen kommune oppnevner 2 styremedlemmer samt personlige varamedlemmer til disse.
3. Museumsdirektøren ved Museet Kystens Arv – MiST AS er fast medlem. Ett styremedlem valgt av Museumslaget Staværingen er fast personlig varamedlem for museumsdirektøren.
4. Ordfører i Indre Fosen kommune er fast styremedlem med varaordfører som personlig varamedlem.

Oppnevning av styremedlemmer/nytt styre må skje innen 30. mars. Regnskapsåret løper fra 1. januar til 31. desember.»

Lotterinemnda forstår det slik at stifteren har oppnevnt alle styremedlemmene ved etableringen i 2017. Klager har opplyst at det har skjedd endringer i styret to ganger. Det fremgår av referat fra styremøte 12. desember 2019 at stifteren la frem forslag til nytt styret på denne datoen, og forslaget ble vedtatt av styret. Videre fremgår det av referat fra generalforsamling/styremøte 28. juni 2022 at to styremedlemmer hadde bedt om fritak fra styret, og at deres personlige varamedlemmer ble valgt inn. Klager har ikke opplyst om noen av disse er tilknyttet det offentlige. Klager anfører imidlertid at Indre Fosen kommune ikke har hatt kontroll over styret, slik Lotteritilsynet har lagt til grunn.

Vedtektene legger opp til at det var stifteren som valgte styremedlemmer de første årene. Etter 1. januar 2020 skal oppnevningen skje ved at to styremedlemmer velges av Indre Fosen kommune, i tillegg at ett av styremedlemmene skal være ordføreren i Indre Fosen kommune. Tre av fem styremedlemmer skal dermed være tilknyttet Indre Fosen kommune.

Slik nemnda forstår klager, har ikke klager foretatt ny oppnevning av styret etter 1. januar 2020, men bare supplert styret ved at to styremedlemmer fratrådte og varamedlemmene trådte inn. Etter ordlyden i forskriften § 3 tredje ledd bokstav e gis det imidlertid ikke kompensasjon til virksomhet som det offentlige «kan» påvirke eller legge føringer for, for eksempel gjennom «å oppnevne styremedlemmer». Etter nemndas vurdering er det at Indre Fosen kommune etter 1. januar 2020 *kan* oppnevne tre av fem styremedlemmer, nok til at klager faller utenfor kompensasjonsordningen. Det er dermed ikke avgjørende at slik oppnevning ikke har skjedd ennå. Eventuelle endringer i vedtektene vil bare kunne vektlegges i eventuell ny søknad etter at endringene har skjedd.

På bakgrunn av dette har Lotterinemnda kommet til at klager ikke er kompensasjonsberettiget.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk